

de bietplanter

CBB

Betteraviers belges - Belgische bietentelers

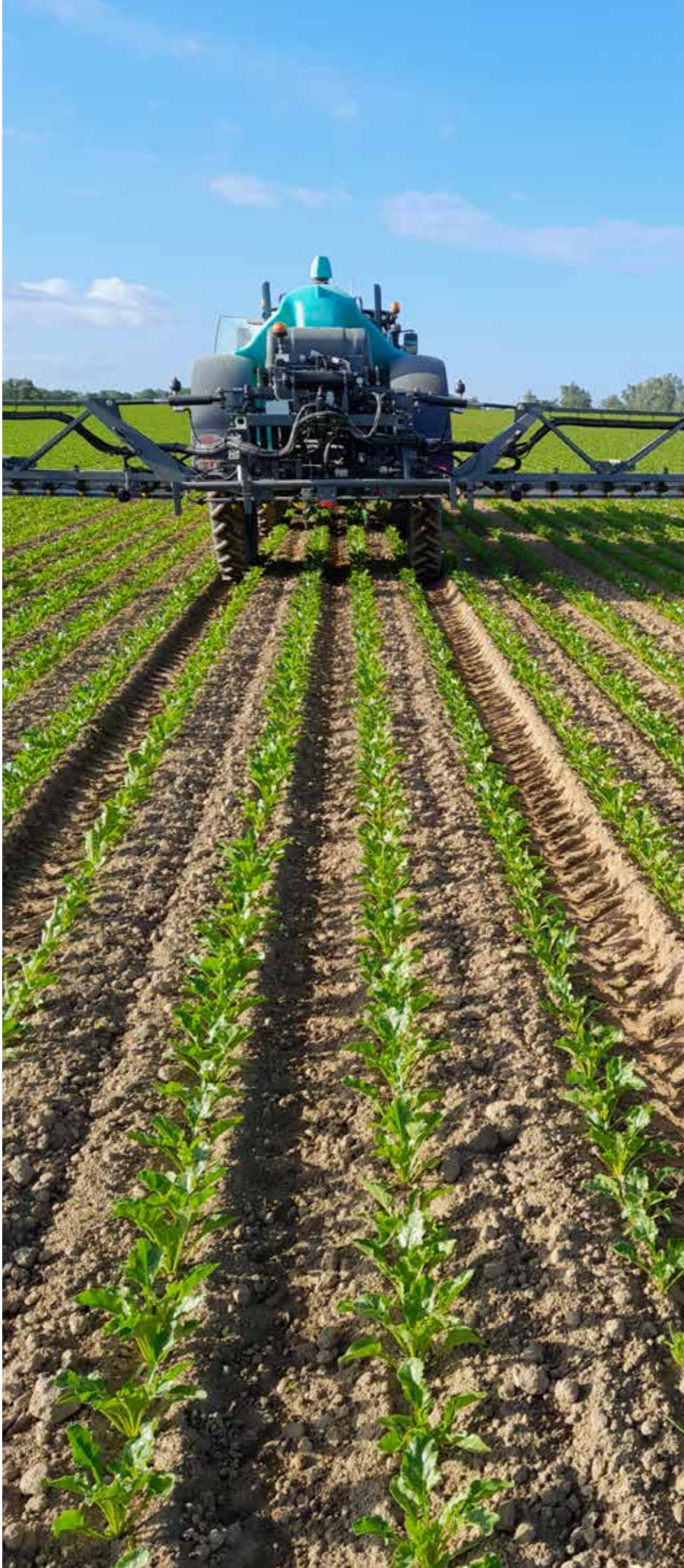
CAMPAGNE
Overzicht en
focus op pulp

MAAK KENNIS MET
Eveline & Koen leven
op het ritme van de
seizoenen

SUIKERMARKT
Tussen kwetsbaar
herstel en structurele
uitdagingen

In dit nummer:

- 3** EDITO
- 4** IN'T KORT
- 5** TIENSE SUIKERRAFFINADERIJ
- 10** ISCAL
- 12** CBB
- 13** MERCOSUR
- 14** KBIVB
- 24** MAAK KENNIS MET
- 29** SUIKERMARKT
- 30** VARIA

Verduurzaming ja, maar niet zonder economische leefbaarheid

De recente ontwikkelingen in de Golfregio en hun impact op de wereldmarkten tonen opnieuw aan dat de Europese Commissie dringend moet stilstaan bij het pad dat ze al jaren bewandelt en dat ze aan elke Europese primaire producent probeert op te leggen. De ingeslagen “groene” weg blijkt vandaag meer dan ooit een strategisch verkeerde keuze. Deze koers verhoogt onze productiekosten en vergroot ons concurrentienadeel ten opzichte van derde landen.

Na de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende sterke toename van de import van Oekraïense suiker, die onze markt ontregelde, kwam daar vorig jaar nog het misbruik van de regeling voor actieve veredeling (IPR) bovenop. De trage reactie van de Europese administratie heeft ertoe geleid dat grote volumes ruwe en witte suiker onrechtmatig op de Europese markt blijven hangen, met een duidelijke prijsdaling tot gevolg. In die omstandigheden is het voor de Europese suikerbieteneler onmogelijk om telkens opnieuw positief te antwoorden op bijkomende eisen rond verdere verduurzaming.

Europa blijft intussen vasthouden aan haar Green Deal, met onder meer de CBAM, de grenstaks op koolstof en op ammoniakhoudende meststoffen. Daarbij lijkt de Commissie te vergeten dat bietplanters een volwaardig inkomen uit hun teelt moeten kunnen halen om de verwachtingen rond vergroening en verduurzaming te kunnen waarmaken. Elke bijkomende kostenverhogende maatregel, zoals de CBAM, is dan ook onaanvaardbaar.

In het licht van de huidige oorlogssituatie in de Golfregio en de stijgende meststofprijzen is het logisch dat de Europese Commissie en de Raad hun houding rond de CBAM herzien. Idealiter wordt de invoering ervan geschrapt, minstens opgeschort. De CBB heeft die vraag eind januari al gesteld aan de drie Belgische landbouwministers tijdens de Landbouwrap. Helaas bleek een uniform Belgisch standpunt onmogelijk, omdat aan Waalse zijde een coalitiepartner het klimaatdebat en de vermindering van de koolstofvoetafdruk voorrang geeft op het kostprijsdebat en de negatieve impact van de CBAM op de landbouwsector.

Naast dit Europese dossier is er de duidelijke wens van de Belgische agrovoedingsbedrijven om bijkomende duurzaamheidscriteria op te nemen in de algemene lastenboeken via Vegaplan. De CBB verwelkomt elk initiatief dat bijdraagt aan verduurzaming van onze teelt en keten, maar enkel op voorwaarde dat ook de bietplanter er financieel beter van wordt. De inspanningen die onze sector de voorbije jaren heeft geleverd, zijn talrijk en verdienen erkenning van afnemers, voedingsbedrijven en consumenten.

We verminderden drastisch het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en andere hulpmiddelen. We breidden het areaal onder niet-kerende grondbewerking uit en experimenteren met strip-till en andere erosiebeperkende technieken. We zetten steeds meer GPS-gestuurde spuittoestellen in, tot zelfs pleksgewijs spuiten op basis van beeldherkenning. We bemesten steeds meer op basis van bodemanalyses en reële plantbehoefte en zetten, waar het kan, zo veel als mogelijk organische meststoffen in. Elke bijkomende vraag naar verduurzaming moet grondig besproken worden per suikerfabriek, waarbij afnemers hun eigen accenten kunnen leggen, maar waarbij de meerwaarde van het duurzaamheidslabel zich zonder uitzondering moet vertalen in een correcte vergoeding voor de extra inspanningen van de teler.

Een veralgemening van bijkomende duurzaamheidscriteria is voor de CBB niet aan de orde. Dat zou het begrip “duurzaamheid” uithollen en doet bovendien afbreuk aan de inspanningen die alle Belgische bietplanters reeds geleverd hebben.

Hendrik Vandamme
Voorzitter CBB

In't kort

Brazilië: energieconcern Shell is bereid zijn financiële steun aan Raízen (suiker- en ethanoljoint venture met Cosan) fors op te trekken. Volgens Reuters gaat het om een mogelijke kapitaalinjectie die kan stijgen van 2,5 naar 3,5 miljard reais (onder voorwaarden), bovenop bijdragen die ook van Cosan en voorzitter Rubens Ometto verwacht worden. Raízen kampt met zware schuldenlast en stelde adviseurs aan om "strategische opties" te bekijken.

Frankrijk: Cristal Union rondde een herfinanciering van 901 miljoen euro af en meldt tegelijk een sterke industriële campagne: over 128 dagen verwerkten de fabrieken 15 miljoen ton bieten aan een tempo van ruim 122.000 ton/dag. De coöperatie koppelt dat aan verdere optimalisering van energieprestaties en de integratie van bijkomende raffinagecapaciteit.

Brazilië: Proparco, FMO en FinDev Canada financieren een investeringsplan bij Coruripe voor Bonsucro-gecertificeerde suikerrieteteelt (een internationaal duurzaamheidslabel met criteria rond o.a. milieu/biodiversiteit, water- en teeltbeheer en arbeidsomstandigheden) en voor de productie van suiker en bio-ethanol. Proparco en de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO voorzien elk 30 miljoen dollar, en FinDev Canada nog eens 40 miljoen dollar.

India: de Indiase overheid heeft de verkoop van benzine met tot 20% ethanol (E20) en minimum RON 95 verplicht vanaf 1 april 2026, via een notificatie van het ministerie van Petroleum. De maatregel past in de versnelling van de nationale bijmengdoelstellingen, waardoor India de olie-import kan verlagen en de luchtkwaliteit verbeteren. Deze verplichting heeft rechtstreekse impact op een stijgende vraag naar ethanol uit o.a. suikerriet en granen.

Brazilië: Inpasa wil de capaciteit van zijn maïs-ethanol-site in Sidrolândia (Mato Grosso do Sul) uitbreiden. De geplande uitbreiding past in de snelle opschaling van Braziliaanse maïs-ethanol, die steeds vaker buiten het suikerrieteizoen extra volumes levert.

Tanzania: Tanzania investeert volgens The Guardian 700 miljard Tanzaniaanse shilling (+/- 233 miljoen euro) in de bouw van een nieuwe, grote suikervoorziening bij Kilombero. Moedergroep Associated British Foods (ABF) beschrijft K4 als een fabriek die de capaciteit in Kilombero optrekt van 145.000 naar 270.000 ton/jaar en zo de lokale marktstructureel moet versterken.

Zuid-Afrika: de Zuid-Afrikaanse suikersector staat onder hoogspanning door het dossier Tongaat Hulett. Tongaat Hulett is één van de grootste suikerrietverwerkers in (Zuidelijk) Afrika. Het bedrijf zit al langer in zwaar weer en er loopt een gerechtelijke procedure waarbij een (voorlopige) liquidatie wordt aangevraagd. SA Cane growers vraagt dringend gecoördineerde overheidsactie om de impact op zowel telers als de rest van de keten te beperken. Media melden dat de overheid zich actiever roert om een sluiting te vermijden.

Ondanks een bewogen einde, staat 2025 voor een jaar van records

De campagne van 2025 zal ongetwijfeld de geschiedenis ingaan als zeer productief. Gestart op 15 september in Tienen (TNN) en op 22 september in Longchamps (LNG), eindigde deze op 23 januari 2026, met historische opbrengsten en goed beheerste industriële uitdagingen.

Loïs Penasse & Elisa Roiné

De fabriek in Longchamps startte met een week vertraging ten opzichte van Tienen. De onderhoudswerken werden voltooid op 14 september, met een vertraging die onafhankelijk was van de Tiense Suikerraffinaderij. Sommige onderdelen, besteld in november 2024, arriveerden pas in juli en augustus 2025.

Suikergehalte: een biologisch plafond bereikt in een vroeg stadium

De campagne begon met bijzonder hoge suikergehaltes. Al in de eerste week overschreed het gemiddelde 18°Z. Het suikergehalte steeg tot een maximum van 18,59°Z in week 42, voordat het stabiliseerde tot week 48-49. Vervolgens werd een geleidelijke afname waargenomen. De suikerbieten hadden hun biologische maximum bereikt, en de warmere klimatologische omstandigheden bevorderden de bewaring niet. Het verschil tussen het hoogste en het laagste gemiddelde suikergehalte van de campagne blijft echter beperkt tot 0,8°Z, wat wijst op een opmerkelijke algehele stabiliteit.

Fabriek	%grondtarra	%groentarra	niet conforme bieten (slecht ontkopt)	suikerrijkheid	t/ha	suikerbieten
LNG	3,78	0,19	4,29	18,27	98	1.810.878 t
TNN	3,38	0,22	3,48	18,31	100	1.702.042 t
TS	3,59	0,20	3,90	18,29	100	3.512.919 t

Grondtarra onder controle

Het begin van de campagne profiteerde van optimale oogstomstandigheden. De grondtarra bleef zeer laag in de eerste weken. Vanaf week 44 steeg de grondtarra door de klimatologische omstandigheden, maar stabiliseerde zich tussen 4 en 5%, niveaus die volledig acceptabel zijn voor het seizoen.

Stijgende groentarra aan het eind van de campagne

De hoeveelheid groentarra bleef zeer laag tot na de vorstperiode (ongeveer 0,1% in week 43), voordat deze geleidelijk steeg:

- 0,2% in week 51-52
- 0,756% in week 4

De vorst en sneeuw van begin 2026, gevolgd door een dooiperiode, verklaren deze ontwikkeling. Een bevroren suikerbiet is op zich geen probleem

voor de fabriek of voor uw resultaten. Echter, tijdens het dooien — ongeveer 10 dagen na het einde van de vorst — ontstaan er filtratieproblemen: de suikerbieten degraderen en bevorderen infectieuze verschijnselen. Gelukkig eindigde de campagne op 23 januari, waardoor een verlenging onder meer uitdagende omstandigheden werd vermeden.

Niet-conforme suikerbieten

Meer dan 98% van de bietenhopen werd ingedeeld in categorie 1, dat wil zeggen zonder boetes (gemiddeld minder dan 18 niet-conforme suikerbieten per staal). Een resultaat dat de ernst van het werk op het veld bevestigt.

Een historische suikeropbrengst

Het jaar 2025 markeert een record: 18,3 ton gepolariseerde suiker per hectare gemiddeld voor de TS-telers. Dit is de hoogste opbrengst die ooit bij TS is waargenomen. Met een gemiddelde opbrengst van ongeveer 100 t/ha en een gemiddeld suikergehalte van 18,29%, is de agronomische prestatie onmiskenbaar.

Terugblik op de receptie

In Tienen waren de wasverliezen bij het wassen van de bieten uitstekend, aangezien de tolerantie van 1% van het netto gewicht van het suikerbietenstaal geen enkele dag is overschreden.

Wat betreft de rijkheid, moesten er meer correcties worden uitgevoerd. Dankzij het werk van de controleurs hebben we geconstateerd dat gedurende 46 dagen de norm van 0.20°Z is overschreden. Deze norm is het

verschil tussen de koude en warme suikergehalteanalyse die zij uitvoeren. Wanneer dit verschil de 0.20°Z overschrijdt, wordt vastgesteld dat de rasp niet fijn genoeg is voor een correcte suikerextractie tijdens de rijkheidsmetingen die door de fabriek worden uitgevoerd. Wanneer dit gebeurt, voert de fabriek automatische correcties uit op uw stalen. Om dit probleem, dat te maken had met de rasp, op te lossen, heeft de fabriek talrijke onderdelen ervan vervangen, zoals de as, het rooster, de motor, de lagers, enz. Tegen het einde van de campagne lagen de resultaten van de analyses van de controleurs weer binnen de tolerantie.

In Longchamps waren de verliezen van suikerbieten bij het wassen eerder goed; de norm van 1% werd slechts gedurende 7 dagen overschreden.

Ook de fijnheid van de rasp was correct en regelmatig, met 11 dagen waarbij de norm van 0.20°Z werd overschreden.

Daarentegen trad er op 16 december een filtratieprobleem met de stalen op, dat tot de volgende dag middag voortduurde. Door een verstopt buisje werden verschillende stalen onregelmatig verontreinigd, en niet allemaal met dezelfde intensiteit. De oorzaak van het probleem is geïdentificeerd en opgelost en er is snel een correctiesessie gepland. Uw syndicaat heeft de stalen geïdentificeerd die mogelijk zijn beïnvloed en er zijn veel correcties uitgevoerd over de periode.

Een van de grote negatieve punten in Longchamps blijft het schoonmaken en onderhoud van de receptie. Dit gebrek aan onderhoud heeft bijgedragen aan dit filtratieprobleem en kan ook de bron zijn van andere punten van staalverontreiniging.

In tegenstelling tot vorig jaar zijn de verschillen tussen de stalen van dezelfde hoop, geanalyseerd zowel in Longchamps als in Tienen, niet significant, zowel wat betreft de rijkheid als de grondtarra. De trend is verschillende keren tijdens de campagne omgekeerd, ten gunste van de ene of de andere receptie, wat geen correcties rechtvaardigt.

Pulp: kwaliteit verschilt tussen locaties

Longchamps: stabiliteit en kwaliteit

In LNG bleef de kwaliteit van de pulp gedurende de hele campagne stabiel en bevredigend. Het gemiddelde drogestofgehalte was 23,15%, een zeer goed niveau.

Tienen: instabiliteit aan het begin van de campagne

In TNN was de kwaliteit van de pulp tot 6 januari instabiel. De oorzaak: een slecht afgestelde mixer aan de diffusietoren (geïnstalleerd sinds 3 jaar), die verhinderde dat de toren werkte met de door de fabrikant gespecificeerde capaciteit.

De geplande stop op 6 januari maakte het mogelijk om de situatie te corrigeren. Sinds 7 januari en tot het einde van de campagne is de kwaliteit van de pulp aanzienlijk verbeterd en gestabiliseerd. Alle klachten over de slechte kwaliteit van de pulp zullen in overweging moeten worden genomen. We zullen erop toezien dat de klachten rustig worden geanalyseerd. De geplande vergadering voor de bespreking van dit onderwerp vond nog niet plaats.

Boetes en creditnota's voor pulp

Aan het begin van de campagne hebben verschillende telers hun bestelde pulp niet opgehaald, soms zonder waarschuwing. Aangezien de silo's al gevuld waren met maïs of aardappelen, is een deel van de pulp op de site gebleven.

Laten we eraan herinneren dat pulp een vergankelijk product is. Het systeem dat is ingesteld, voorziet in:

- Een boete van 10 €/t voor niet opgehaalde bestelde pulp
- Een creditnota van 5 €/t voor de extra volumes die zijn meegenomen

Het doel is om een verantwoord beheer van de afhalingen te bevorderen. Op dezelfde manier als bij de kwaliteit van uw pulp, zal de toekenning van boetes en creditnota's in overleg met uw syndicaat gebeuren. De discussie hierover heeft nog niet plaatsgevonden.

Gezondheid van de fabrieken

Tienen: een gecontroleerde campagne

In TNN werden alleen enkele kleine stops en een geplande stop geregistreerd.

De interventie van 6 januari maakte het mogelijk om de problemen met de diffusietoren op te lossen. Al met al bleef de campagne onder controle.

Longchamps – Wanze: een meer bewogen campagne

Ondanks een zeer goede start en belangrijke werkzaamheden tijdens de intercampagne, werden vijf belangrijke stops of vertragingen geregistreerd:

1. Lekkage in de ketel van Wanze (slechte reparatie door externe partij)
2. Filtratieproblemen door een overschot aan kalk in de voorverhitting
3. Lekkage in een stoomleiding
4. Lekkage in de pijpleiding die het diffusiesap naar Wanze transporteert (ontdekt via kwaliteitscontrole van een waterloop)
5. Infectie van het sap veroorzaakt filtratieproblemen

Deze laatste storing was het meest complex. Na meer dan twee weken analyse bleek dat de infectie afkomstig was van verschillende dode zones waar het sap stagneerde. Wanneer de capaciteit afneemt, neemt de latentietijd van het sap toe, wat infecties nog meer bevordert: een echt sneeuwbal-effect. Er werd besloten om het circuit volledig leeg te maken voor een volledige reiniging. De fabriek startte vervolgens weer op met een licht verminderde, maar gestabiliseerde capaciteit. Voor de intercampagne zijn specifieke werken gepland om de infectiebare zones te verminderen.

Prijs van uw suikerbieten 2025

Twee bijzondere maatregelen zijn aangevraagd en goedgekeurd:

- Uittreding van de late premies (gerelateerd aan fabrieksvertragingen) uit de all-in prijs (impact = ongeveer 0,15 €/t)
- Voorschotbetaling voor suikerbieten buiten het contract:
 - » 10 €/t betaald uiterlijk 31 maart 2026
 - » In plaats van de gebruikelijke betaling eind juni

Schatting van de prijs 2025: hoe wordt uw inkomen berekend?

De definitieve prijs van uw suikerbieten 2025 kan nog niet definitief worden vastgesteld. Deze hangt namelijk af van verschillende economische parameters die pas in de lente van 2026 bekend zullen zijn:

- De Europese prijsrapportage,
- Het aandeel suiker dat buiten de Europese Unie wordt geëxporteerd,
- De ontwikkeling van de suikerprijs op de wereldmarkt tot mei 2026.

Het berekeningsmechanisme van de referentieprijs voor suiker, gedetailleerd in de Bietplanter van november 2024, is deels gebaseerd op de valorisatie van de geëxporteerde volumes en het niveau van de internationale markten. Zolang deze elementen niet zijn geconsolideerd, blijft de totale prijs een schatting.

Een basis all-in prijs van meer dan 30 €/t

Op basis van de momenteel beschikbare gegevens en redelijke projecties schatten we de all-in prijs bij 17°Z iets hoger dan 30 €/t. Het is belangrijk om eraan te herinneren dat deze prijs is uitgedrukt:

- bij 17°Z rijkheid
- voor suikerbieten onder contract

In 2025 bedroeg het gemiddelde suikergehalte van de campagne 18,29°Z, aanzienlijk boven het contractuele basisniveau. Deze hogere rijkheid verbetert mechanisch de daadwerkelijke valorisatie per geleverde ton.

Impact van rijkheid en volumes buiten contract

De uitzonderlijke agronomische prestatie van deze campagne speelt een cruciale rol:

- Gemiddelde opbrengst: ongeveer 100 t/ha
- Gemiddelde rijkheid: 18,29°Z
- Meer dan 18% van de geleverde volumes buiten contract

Deze suikerbieten buiten contract worden vergoed met 75% van de basisprijs voor de eerste 5% boven uw contract of 50% van de basisprijs voor de tonnen boven de eerste 5%, wat de gewogen gemiddelde omzet per hectare vermindert.

Ondanks dit bereikt de combinatie van een hoge opbrengst en een record rijkheid een geschatte omzet van ongeveer 2800 €/ha.

Een resultaat dat in zijn geheel moet worden bekeken

Het is belangrijk om te benadrukken dat dit omzetniveau voornamelijk het resultaat is van een uitzonderlijk agronomisch jaar en een historisch hoog suikergehalte. De definitieve prijs kan licht stijgen of dalen afhankelijk van de nog uitstaande economische parameters. Zodra alle gegevens zijn geconsolideerd (juni 2026), zal een specifiek artikel de definitieve prijs van de campagne 2025 verduidelijken.

Uw betaalddata: herinnering aan de kalender

Net als elk jaar wordt de betaling voor uw suikerbieten in verschillende stappen uitgevoerd, om zowel een snelle voorschotbetaling als een vereffening te garanderen zodra alle economische parameters bekend zijn. Tijdens de campagne heeft u een voorschot van 25 €/t bij 17°Z ontvangen. Dit voorschot is een eerste aanzienlijke betaling, gebaseerd op de minimale contractuele prijs.

Uiterlijk 31 maart ontvangt u vervolgens een tweede tranche die overeenkomt met het saldo van de minimale prijs, aangepast aan de verschillende individuele elementen. In deze fase zullen uw deelname aan de premies en uw eventuele individuele premies, boetes of vergoedingen worden geïntegreerd, evenals de zaadkorting 2025 en het voorschot op de betaling van uw suikerbieten buiten contract. Deze stap maakt het al mogelijk om het economische resultaat van uw campagne aanzienlijk te verduidelijken.

Ten slotte zal het definitieve saldo van de totale prijs uiterlijk op 30 juni worden betaald. Deze laatste betaling zal rekening houden met alle geconsolideerde economische parameters, met name die met betrekking tot de

suikermarkt en export. Op dit moment zal de definitieve prijs van de campagne 2025 definitief worden vastgesteld. Dit systeem in meerdere fasen heeft als doel financiële zekerheid voor de telers te combineren met de realiteiten van de markt, waarvan sommige gegevens pas in de lente bekend zijn.

Contract 2026: een overgangsjaar onder druk

Bij het opmaken van de balans van een record agronomisch jaar 2025, is het belangrijk om ook de omstandigheden in gedachten te houden die de campagne van 2026 zullen bepalen.

De TS heeft besloten om voor één jaar een vermindering van 25% van de suikerbietenoppervlakken ten opzichte van 2025 op te leggen. Deze maatregel heeft als doelstelling de productie aan te passen aan de afzetmogelijkheden en de vorming van moeilijk te valoriseren overschotten te vermijden. We zijn ons volledig bewust van de impact die deze beslissing voor u heeft, evenals voor alle actoren in de sector (loonwerkers, transporteurs, leveranciers).

Wat de prijs betreft, is de minimale prijs voor 2026 vastgesteld op 27 €/t bij 17°Z. De prijschaal die de referentieprijs van suiker koppelt aan de prijs van suikerbieten is ook verlaagd ten opzichte van 2025. Ondanks onze herhaalde verzoeken om de vorige schaal te behouden, heeft de TS een aanpassing voor 2026 opgelegd. We hebben echter bereikt dat deze nieuwe schaal slechts voor één jaar zal gelden.

Verschillende elementen verdwijnen ook voor 2026:

- De premie van 80 €/eenheid zaden,
- De duurzaamheidsregelingen in hun huidige vorm,
- Evenals de consideratie van het exportaandeel in de berekening van de referentieprijs van suiker.

Hoewel het weglaten van export in de formule te begrijpen is in een context van vrijwillige vermindering van de volumes, blijft de verlaging van het vergoedingsniveau een bijzonder moeilijk punt. Ondanks ons oneens zijn over verschillende aspecten van het contract 2026, was het essentieel dat er snel een contractueel kader werd gecommuniceerd zodat iedereen zijn zaaibeslissingen met kennis van zaken kan nemen.

Uw vakbond zal blijven pleiten voor een lonende prijs, betere zichtbaarheid en het behoud van een sterke suikerbietensector in België. Het doel blijft duidelijk: van 2026 een aanpassingsjaar maken, en vanaf nu werken aan het verbeteren van de omstandigheden voor 2027.

Bladluisbestrijding in bieten

Effectief tegen alle bladluizen en veilig voor alle nuttige insecten

www.certisbelchim.be

TEPPEKI (500 g/kg flonicamid, 9526P/B), GAZELLE 120 SL (120 g/l acetamiprid, 28357P/B).
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig.
Lees voor gebruik zorgvuldig het productinformatielabel.
Zorg ervoor dat het product of de verpakking geen water verontreinigt.

gazelle® 120 SL

Nieuwe toelating: nu mogelijk vanaf het 2-bladstadium

Certis Belchim
GROWING TOGETHER

Iscal: focus op pulp

Op de druk bijgewoonde telersvergaderingen eind februari (Hainaut tot 120, Diksmuide tot 180, Nazareth tot 140 planters), werd al eens de klemtoon gelegd op het belang van de pulp en de bijhorende pulpvergoeding bij Iscal. In dit artikel gaan we nog even in op de verschillende aspecten die van het onderwerp pulp, zowel bij vorige als toekomstige IPA-onderhandelingen, de topprioriteit maken in het overleg CoCo-Iscal.

Stefaan Van Haecke

Inkomen planter

De pulpprijs, en dan vooral de bijhorende pulpvergoeding, toont zich de laatste 4 jaar als een onlosmakende schakel in het genereren van een aanvaardbaar inkomen van een hectare suikerbieten. Ook tijdens het afgelopen seizoen - ook al verliep de pulpcampagne niet zonder slag of stoot - was de bijdrage aan het voorlopig uitbetaald saldo groot. Een uitbetaald voorlopig saldo die met grote argusogen bekeken werd door de ons omliggende suikerraffinaderijen. Naast het feit dat een duidelijke suikerverkoop- en opslagstrategie van de directie van Iscal zijn vruchten aflevert, is er de bijdrage van een pulpvergoeding van € 7,40€ per ton voor bieten binnen contract !

Campagnejaar	Aandeel pulpvergoeding in bietenprijs	Aandeel via pulp in netto inkomen per ha
2022	13,40 %	26 %
2023	14,19 %	39 %
2024	18,37 %	Netto inkomen: 0
2025	17,29 %	71 %

* 2025 voorlopige berekening op basis van betaling eind januari

Prijsvorming pulp en pulpvergoeding

Hoe wordt de prijs van de pulp bepaald? Elk jaar, eind mei – begin juni, komt CoCo-Iscal samen om een pulpvergoeding en de bijhorende pulpprijs te bepalen. Er wordt eerst en vooral naar de 'markt' gekeken. Andere, grotere spelers komen met hun eerste prijzen op de markt om vroeg-boekbestellingen binnen te halen. De planters stellen hier een pulpvergoeding tegenover. Daarnaast komt de fabriek met haar noden en haar opportuniteiten en mogelijkheden. Die laatste zijn o.a. hoeveel pulp de fabriek denkt als droge pulp te kunnen fabriceren en hoeveel pulp zij nodig acht voor haar vergisters. Op dit moment zijn dat er 3 en ze zullen mogelijks in de toekomst een véél grotere rol gaan spelen. We weten nu dat Iscal de toelating verkregen heeft om, naast het opsouperen van het eigen geproduceerde

biogas tijdens de campagne, buiten de campagne gas te injecteren op het net. Dit kan betekenen dat Iscal dag in dag uit pulp nodig heeft voor haar vergisters. Dit zou veel meer dan een verdubbeling van de huidige hoeveelheid pulp die per seizoen voor bio-methanisatie wordt gebruikt, betekenen...

Pulpvergoeding in relatie met pulpprijs

De formule:

$$P_{psp} = P_c \times \frac{D_{sew}}{D_{skiet}} + P_{surp}$$

prijs pp = pulpvergoeding x (droge stof pp/merggetal biet (4,53)) plus perskosten.

Je kan deze formule zelf gebruiken om na te rekenen of de fabriek geen fouten gemaakt heeft bij de opmaak van jouw pulpfactuur. Hierbij is de te gebruiken pulpvergoeding 7,5 €/ton en het merggetal (hoeveel een ton bieten bijdraagt aan de vorming van 1 ton pulp, gebaseerd op een 3-jarig gemiddelde) 4,53.

De perskosten worden berekend op basis van het gehalte droge stof :

- 4,71 €/ton voor D.S. = 22,00 %. De kosten stijgen met 0,01 € per 0,05 % D.S.

- 4,18 €/ton voor D.S. ≥ 21,00 % en < 22,00 %.
- 0,00 €/ton voor D.S. < 21,00 %.

Merk op: je hebt tussen de 4,5 en 5 ton suikerbieten nodig om 1 ton perspulp te produceren!

Voor wie niet op de telersvergaderingen aanwezig was: een contract van 500 ton bieten levert jou een recht van ongeveer 107 ton perspulp. Wanneer je enkel je recht van 107 ton opneemt dan kostte deze in het theoretisch voorbeeld bij een pulpvergoeding van € 6, € 620 (reële kost). Bij een pulpvergoeding van € 1 meer (zie hiervan het belang bij het begin van het artikel) is dat € 20 meer voor dezelfde hoeveelheid...

Essentieel: de kwaliteit

Een reële prijs, of een hoge marktprijs.... Voor elke veehouder valt de prijs enkel te rechtvaardigen als de kwaliteit maar in orde is.

Vanuit Coco-Iscal hebben we de vraag gesteld aan de nieuwe inspectrice van het CBB om ons een studie te bezorgen van wat, naast de gekende DS en pH, nog van belang is bij een goede kwaliteit pulp, zowel bij de productie als de bewaring ervan. Tevens roepen we nogmaals op om mensen die pulp hebben van een afwijkende kwaliteit, om de procedure die we vorig jaar opgestart hebben, toe te passen! Het geeft zowel ons

als CoCo's, als aan de fabriek, een inzicht of er een probleem is en waar deze zich situeert. Zonder kennis van het probleem kan men er niets aan doen. Bovendien kun je enkel recht hebben op een compensatie als je de procedure volgt, en de pulp erkend wordt als pulp met een afwijkende kwaliteit!

Daarom herhalen we hieronder nogmaals welke stappen je moet nemen. In geval van een probleem, pas ze toe!

Scenario: problemen tijdens opslag

1. Afspraak maken

Als teler neem je per e-mail contact op met jouw agronoom om een afspraak te maken. Zet de landbouwkundige dienst in cc: agro.fly@iscalsugar.be. De landbouwkundige bevestigt deze afspraak ook per mail. Het is belangrijk dat deze communicatie per mail gebeurt.

2. Staalname en klachtenformulier

Tijdens het bezoek van de agronoom, of zijn vervanger, worden monsters genomen. Eén voor jou (diepvries of eigen onderzoek labo) en één voor de fabriek. Indien mogelijk worden er zowel van goede als van slechte pulp stalen genomen.

Het klachtenformulier wordt door de teler, samen met de agronoom, ingevuld. Je geeft dit klachtenformulier niet gewoon mee, maar stuurt het zeker ook terug op via mail naar de adressen op het formulier. Ook ons bezorg je deze mail via cocovlaams@gmail.com.

3. Terugkoppeling

De fabriek verbindt zich om de teler, via mail, de resultaten van de labo-analyse te bezorgen.

Als je dit niet objectief zou vinden: je kan je eigen staal zelf ook ergens laten analyseren.

4. Evaluatie

Eventuele compensaties/probleemgevallen worden in juli in een commissie besproken. Hier zijn, naast de 2 vertegenwoordigers van de fabriek (kwaliteit en directie), ook wij als planters/afnemers met 2 aanwezig.

Merk op: het is van groot belang, voor jezelf en voor ons, om foto's te nemen en de communicatie strikt per email te houden.

Nieuwe expertise ten dienste van de CBB: ontmoeting met Manuela en Elisa

De CBB verwelkomt twee nieuwe medewerkers, Manuela en Elisa, wier parcours en motivaties het team verrijken met profielen die zowel complementair als gepassioneerd zijn.

Isabelle Roelandts

Manuela: een solide ervaring ten dienste van de administratie

Afkomstig uit Aix-en-Provence, groeide Manuela op in een multiculturele omgeving, met ouders van Duitse afkomst en een jeugd die werd gekenmerkt door een verhuis naar België op 15-jarige leeftijd. Na haar middelbare studies aan het Lycée Martin V in Louvain-la-Neuve, begon ze haar carrière als stagiaire bij TELENORMA, voordat ze 35 jaar werkte bij CODIC, een projectontwikkelaar, waar ze een solide ervaring opdeed in directiesecretariaat en boekhouding. Vandaag komt ze bij de CBB om de administratieve en financiële beheer van de coöperatieve vennootschappen SOPABE en SOPABE-T over te nemen, als opvolger van Martine Moyart. De CBB wil Martine bedanken voor haar vele jaren van kwalitatief werk, haar onwankelbare inzet, haar waardevolle bijdrage aan de Bietplanter, evenals haar teamgeest die haar collega's heeft beïnvloed. Martine is met pensioen gegaan eind januari na 37 (!) jaar van haar carrière aan de CBB te hebben gewijd.

Wat Manuela het meest verraste bij het ontdekken van de suikerbietensector? De complexiteit en diversiteit van de economische, politieke, technische en milieu-uitdagingen die schuilen achter een ogenschijnlijk eenvoudige teelt. Buiten het werk is Manuela een gepassioneerd dierenliefhebber, met name van honden, en wil ze zich inzetten voor dierenbescherming.

Elisa: een passie voor landbouw en de suikerbietensector

Elisa, afgestudeerd in 2025 als industrieel ingenieur in agronomie in Huy, koos België om er haar studies voort te zetten na haar jeugd in Frankrijk. Na een eerste ervaring als controleur in Tienen, kwam ze vorige december bij de CBB als inspecteur van de receptie in Longchamps, Tienen en Fontenoy. Ze zal Pascale Tychon opvolgen, die dit jaar met pensioen gaat. Haar rol? Ervoor zorgen dat de ontvangst van suikerbieten voldoet aan de tussen de fabrieken en het syndicaat vastgestelde richtlijnen, terwijl ze ook de nauwkeurigheid van het gewicht en de rijkdom van de suikerbieten garandeert. Elisa is ook belast met het volgen van de evolutie van de suikerprijzen op de Europese en wereldmarkt, evenals de duurzaamheidsdossiers. Buiten het werk is ze gepassioneerd door paardrijden, autosport, zwemmen en lezen.

Manuela en Elisa brengen elk hun expertise en enthousiasme naar de CBB. Hun toewijding weerspiegelt de diversiteit aan vaardigheden die nodig zijn om de telers te begeleiden en de uitdagingen van de suikerbietensector aan te gaan. Welkom!

Voorlopige toepassing van de Mercosur-overeenkomst: een miskennis van de democratie

Europees Commissie-voorzitter von der Leyen heeft op 27 februari haar voornemen bekendgemaakt om de Mercosur-overeenkomst voorlopig toe te passen vanaf 1 mei. De CBB is verontwaardigd over de ongeziene afwikkeling van dit dossier en het negeren van de democratische wens van het Europees Parlement om het handelsakkoord juridisch af te toetsen bij het Europees Hof van Justitie.

Hendrik Vandamme

Binnen de 24 uur na de ratificatie van het verdrag door Uruguay en Argentinië kondigde Ursula von der Leyen aan dat ze doorzet met haar "must have"-akkoord. Ze doet dat, ondanks de duidelijke vraag vanwege het Europees Parlement op 21 januari om het handelsakkoord voor te leggen aan het Hof van Justitie van de EU, om te toetsen of deze handelsovereenkomst in overeenstemming is met het Europees recht.

Door de overeenkomst met Mercosur door te drukken, zelfs al is het maar "voorlopig", versterkt de Europese Commissie willens en wetens de oneerlijke concurrentie waarmee onze bietenplanters te maken hebben en ondermijnt ze ook haar eigen Green Deal, die ze ons als planters ook nog eens wil opleggen. Ze deinst er ook niet voor terug om de eigen voedselsovereiniteit verder te ondermijnen.

Het openstellen van de Europese markten voor producten die niet voldoen aan onze productienormen versterkt de oneerlijke concurrentie waarmee de Europese bietenplanters te maken hebben.

Wat de timing betreft, treedt deze voorlopige toepassing twee maanden na de officiële communicatie met de Mercosur-landen die de overeenkomst hebben goedgekeurd in werking. Dat zal in de praktijk 1 mei worden. Brazilië, Paraguay en nieuwkomer Bolivia moeten de tekst nog ratificeren.

Deze voorlopige toepassing vindt dus plaats zonder de goedkeuring van het Europees Parlement. Het Parlement stemt pas na de uitspraak van het Hof van Justitie over de definitieve toepassing van de overeenkomst.

De doorverwijzing naar het Hof schort het ratificatieproces in Europa anderhalf jaar op, maar de Europese Commissie heeft in de tussentijd het recht om de handelsbepalingen, waaronder de afschaffing van douanerechten, voorlopig toe te passen. Deze mogelijkheid creëerde von der Leyen in september 2025, toen ze aanvoelde dat het finaliseren van het Mercosur-akkoord op steeds meer weerstand botste en een opsplitsing van het dossier forceerde, waardoor ze "ten tijdelijke titel" het handelsluik kan laten ingaan.

Von der Leyen verzekerde intussen dat Brussel "nauw zal blijven samenwerken met alle EU-instellingen, lidstaten en belanghebbenden om een soepel en transparant proces te garanderen." We zijn toch zeer terughoudend wanneer we zoiets horen en lezen. Vanuit Frankrijk was de reactie niet mals, bij monde van de President en de Minister van Landbouw, die sprak over "minachting voor het respect dat voor het besluit van het Europees Parlement had moeten gelden".

De Belgische werkgeversorganisaties en de Europese zuivelfederatie bijvoorbeeld juichen de voorlopige inwerkingtreding toe. Tegen beter weten in?

De CBB blijft dit dossier nauw volgen en blijft contacten leggen waar nodig om bij te sturen, op Belgisch en Europees niveau.

KONINKLIJK BELGISCH INSTITUUT TOT VERBETERING VAN DE BIET VZW
Molenstraat 45, B-3300 Tienen—info@irbab.be—www.irbab-kbivb.be

De suikerbiet en haar teelttechniek

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET & CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA

FAR-MEMO 2026

door Wout Joris

Het voorjaar van afgelopen seizoen 2025 werd gekenmerkt door warme en droge weersomstandigheden. Hierdoor kon men midden maart al starten met de uitzaaï van de bieten. Eind maart, begin april werd naar schatting al bijna 90% van het areaal suikerbieten uitgezaaid.

Om de opkomst van de bieten in dat geval te maximaliseren, is het belangrijk om de voorkeur te geven aan zeer selectieve herbiciden die de ontwikkeling van de opkomende bieten niet benadeelt. Tegelijkertijd is het respecteren van korte intervallen cruciaal om de onkruidpopulatie onder controle te houden.

Een voorbeeld van een selectieve tankmix waarmee reeds gestart kan worden tijdens de opkomst van de bieten.

« Betanal » 0,8 - 1,0 l/ha

« Tramet » 0,2 l/ha

« Goltix » 0,5 - 0,75 l/ha

Aangevuld met 0,5 l/ha plantaardige olie.

De eerste twee behandelingen na de opkomst zijn cruciaal. Daarom wordt aanbevolen om zeker na 6 à 8 dagen deze behandeling te herhalen. Het resultaat van de eerste FAR zal immers pas zichtbaar zijn kort na de tweede.

Het toepassen van een voor-opkomst behandeling kan in dit geval eveneens een groot voordeel opleveren.

Reglementering

Driftreductie

In Vlaanderen is sinds 1 januari 2026 het gebruik van een minimale driftreductie van 90% een niveau 1 en dus een verplichting geworden binnen het IPM lastenboek. Daarvan moet er minimaal 75% gerealiseerd worden op het spuittoestel zelf. De verhoging van het driftreductiepercentage zorgt niet alleen voor een verminderde kans op verontreiniging van oppervlaktewater, maar staat ons ook toe om de productspecifieke bufferzones te reduceren.

Concreet kan je dus het driftreductiepercentage verhogen aan de hand van een geavanceerd spuittoestel met bijvoorbeeld lucht-ondersteuning of een afgeschermd spuitboom. Anderzijds behoort het gebruik van spuitdoppen met een driftreductiepercentage van 90% ook tot de mogelijkheden.

Doppenkeuze

De lijst van erkende doppen is erg lang en het is zeker niet altijd eenvoudig om de juiste dop uit te kiezen. Aangezien we voor Vlaanderen evolueren naar 90%, lijsten we enkele mogelijke doppen op voor de meest courante maten (ISO 03 & ISO 04). Voor grotere maten zijn er meerdere mogelijkheden.

Doppen uit deze driftreductieklasse hebben allemaal een optimale werkdruk die zich bevindt tussen 3,5 à 4 bar. Voor veel telers zal dit dus een hoger spuitvolume of een hogere rijsnelheid betekenen. Aan de hand van spuittabellen of nozzle calculators kom je erachter wat dat betekent voor jouw situatie.

Voor meer informatie over driftreducerende technieken en doppen

De spuitdoppen met driftreductieklasse 90% in de meest courante maten 03 & 04. (Bron: Inagro)

pen verwijs ik u graag door naar de website van Fytoweb. www.fytoweb.be

Conviso® Smart systeem

Sinds 2025 zijn er ook nieuwe voorwaarden wat betreft de toepassing van Conviso® One. Er bestaan twee manieren om het herbicide toe te passen. Hetzij onder de vorm van één vollevelds-behandeling, hetzij via twee gelokaliseerde toepassingen.

1 enkele toepassing

Één toepassing aan 1 l/ha is toegelaten in BBCH 10-12, vanaf het ontluiken van het eerste blad tot en met het 2-bladstadium van de bieten.

- 20 meter bufferzone t.o.v. oppervlaktewater
- 90% driftreducerende techniek

2 toepassingen

2 toepassingen aan 0,5 l/ha zijn toegelaten indien:

- Ze uitgevoerd worden in BBCH 10-18, vanaf het ontluiken van het eerste blad tot en met het 8-bladstadium van de bieten.
- Maximum 60% van het perceel behandeld wordt onder de vorm van een band- of strokenbespuiting.
- 20 meter bufferzone t.o.v. oppervlaktewater
- 90% driftreducerende techniek

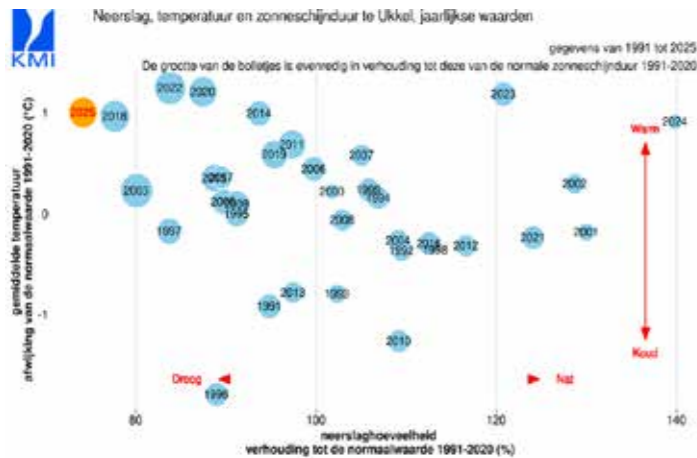
Het blijft uiterst belangrijk om de percelen goed op te volgen en ten laatste te behandelen bij het bereiken van het 2-bladstadium van melganzenvoet. Daarnaast is het sterk aanbevolen om Conviso® One toe te passen in menging met minstens één herbicide met een ander werkingsmechanisme om problemen met resistentieontwikkeling bij onkruiden te vermijden.

Het spreekt voor zich dat dit onkruidbestrijdingssysteem enkel gebruikt kan worden in combinatie met Conviso Smart variëteiten. Daarbij moet ook opgelet worden met de vorming van drift naar buurpercelen die ingezaaid zijn met klassieke rassen.

Band of strokenbespuiting, wat met de tussenrij?

Voor de tussenrij zijn er twee mogelijkheden:

- **Mechanische onkruidbestrijding:** in de tussenrij kan gekozen worden om mechanische onkruidbestrijding toe te passen. De voorwaarde is dat de klimatologische omstandigheden gunstig zijn hiervoor. Voldoende droge omstandigheden tijdens en na de behandelingen is noodzakelijk om efficiënt te kunnen werken. De bandbespuiting zou gecombineerd kunnen worden met een schoffel-

Het voorjaar 2025 in termen van neerslag, temperatuur en zonneshijnduur te Ukkel. (Bron: KMI)

De warme en droge periode die volgde kort na de zaai, zorgde hier en daar voor gespreide opkomsten. Dit had een rechtstreekse invloed op de onkruidbestrijding.

Gespreide opkomst

doorgang, om het aantal werkgangen en dus de kosten te beperken. Het blijft echter aangewezen om voor de rijsluiting een bodemmiddel toe te passen voor voldoende nawerking.

- **Klassieke FAR behandeling:** De gelokaliseerde behandeling van Conviso® One kan gecombineerd worden met FAR behandelingen die volvelds toegepast worden. Het is belangrijk om te vermelden dat bij deze behandelingen steeds op kleine onkruiden in kiemlobstadium gewerkt moet worden.

Één behandeling: hoe houden we het proper tot aan de rijsluiting?

Manner Conviso® One eenmalig toegepast wordt voor het 2-3 bladstadium van de bieten, zal dat in veel gevallen niet volstaan om het perceel proper te houden tot aan de rijsluiting. Na de eerste behandeling zal het nodig zijn om verder te spuiten volgens een klassiek FAR schema. Tussen 2015 en 2018 heeft het KBIVB verschillende beproevingen gedaan rond de eenmalige toepassing van Conviso® One. Het vervolgschema zal altijd gekozen moeten worden in functie van de onkruiddruk die specifiek aanwezig is op het perceel. Een mogelijk schema zou kunnen zijn:

• T1 (melganzenvoet maximum 2 bladeren):

- >> Conviso® One 1 l/ha
- >> 'Betanal' 1 - 1,5 l/ha
- >> 'Tramat' 0,3 l/ha
- >> 'Goltix' 0,5 l/ha
- >> olie 0,5 l/ha

• T2 (onkruiden in kiemlobstadium):

- >> 'Betanal' 1—1,2 l/ha
- >> 'Tramat' 0,3 l/ha
- >> 'Goltix' 0,5 l/ha
- >> olie 0,5 l/ha

• T3 (nawerking, afhankelijk van stadium bieten):

- >> 'Frontier Elite' 0,6 l/ha
- >> 'Centium' 0,1 l/ha

Ontwikkeling van resistentie t.a.v. ALS-herbiciden

Sinds afgelopen jaar merken we meer en meer dat er resistentie voor ALS herbiciden optreedt bij bepaalde onkruiden. Dit is voor een stuk het gevolg van de toename van het gebruik van ALS herbiciden in verschillende gewassen van de rotatie. Het is van cruciaal belang om herbiciden met een ander werkingsprincipe te mengen om het probleem van het optreden van resistentie in te dijken. Indien er een vermoeden is van resistentieontwikkeling bij bepaalde onkruiden, wordt het sterk afgeraden om Conviso® One nog langer te gebruiken.

Kamille die ontsnapt aan een bespuiting met Conviso® One, bleek na onderzoek resistent.

Op percelen met grote aantallen probleemonkruiden (kamille, melganzenvoet, (hondspeterselie)) kan het aangewezen zijn om een voor-opkomsttoepassing uit te voeren om het risico op resistentievorming in te dijken.

FAR systeem

Voor-opkomst toepassing

Een voor-opkomst behandeling kan interessant zijn om de opkomst van breedbladige onkruiden reeds vanaf het begin sterk te beperken, of om de bestrijding in na-opkomst te vergemakkelijken. In volgende gevallen kan dit zinvol zijn:

- >> Vroege uitzaai van de bieten
- >> Hoge onkruiddruk op het perceel

>> Moeilijke onkruiden die in na-opkomst moeilijk bestreden kunnen worden

Bij een late uitzaai, en dus snelle opkomst van de bieten, is het vaak minder interessant om in voor-opkomst reeds te starten.

We raden sterk aan de behandeling binnen de 48 uur na de zaai uit te voeren.

Opgelet met het gebruik van Centium. Het gebruik ervan wordt afgeraden op lichte gronden. Indien veel regen, pas de dosering aan om gewasschade te voorkomen. Maximale totale dosis Centium (VO én NO samen) is 0,2 l/ha.

Verwachte flora	middel	Dosis/ha (normale gronden)
Kamille	Goltix SC	2 l/ha
als ook melganzenvoet	Centium 36	0,050 l/ha
Kleefkruid, kamille, hondspeterselie	Goltix Queen Kezuro	1,5—3,0 l/ha

Grassenbestrijding

Voor-opkomst

De grassenbestrijding vormt hoe langer hoe meer een probleem in de volledige rotatie. Meer specifiek in suikerbieten kan er in voor-opkomst al gestart worden met de grassenbestrijding, indien er grote populaties verwacht worden of indien er kans bestaat op resistente (raai)grassen. In dit geval kan er met middelen op basis van ethofumesaat gewerkt worden. Het toevoegen van een voor-opkomst behandeling kan ook hier de bestrijding in na-opkomst vergemakkelijken. Hou er rekening mee dat de maximale dosis ethofumesaat 1 kg/36 maanden is.

Flora	middel	dosis
Eenjarige grassen, duist, straatgras, windhalm, graanopslag	Metafol Super, Torero Metamitron/ ethofumesaat (350/150)	2 l/ha

Na opkomst

De grassenbestrijding in na-opkomst kan gebeuren in combinatie met de FAR doorgangen of kan solo toegepast worden. Op jonge grassen volstaat het meestal om 2 toepassingen aan lage dosis uit te voeren. Op grotere grassen vanaf 3 à 4 bladeren of planten waarbij de uitstoeling nadert, is het aangewezen om de grassenbestrijding gescheiden van de FAR behandelingen uit te voeren.

Aandachtspunten bij het toepassen van graminiciden:

>> Bij de bestrijding van duist of raaigras is het afgeraden om de fractioneren. Pas steeds de volle dosis toe. Indien er ook sprake is van resistentie, geef dan de voorkeur aan de -dim familie.

>> Indien de grassenbestrijding gecombineerd wordt met de FAR, voer ze dan uit vóór de uitstoeling en op grassen die niet reeds geremd werden door een bespuiting met bv. Centium 36 CS of Venzar 500 SC. Indien deze herbiciden toch reeds aan de FAR toegevoegd werden, kan de grassenbestrijding beter gescheiden uitgevoerd worden. Meng echter nooit Centium 36 CS met een grassenmiddel.

>> Respecteer een interval van +/- 5 dagen tussen een FAR en de grassenbestrijding.

>> In geval van resistentie wordt sterk aanbevolen om Focus Plus of Centurion te gebruiken. Geef in dit geval ook de voorkeur aan de volledige dosis in plaats van fractioneren.

Uitvloeiers

Het is raadzaam om een behandeling steeds uit te voeren bij groeizaam weer, een vochtige bodem en bij een gunstige relatieve vochtigheid (> 60% RV). Daarnaast kan het toevoegen van uitvloeiers de werking in sommige gevallen verbeteren. Naast veresterde koolzaadolie kunnen uitvloeiers als **Trend 90** en **Dash** voortaan ook gebruikt worden in de suikerbieten. In moeilijke omstandigheden kunnen uitvloeiers als **Ampli** (op basis van ammoniumsulfaat) de werking van een grassenmiddel verder verhogen.

Indien er een sterke druk heerst van raaigras of duist, kan aan een graminicide ook een dosis Frontier Elite (0,4 l/ha) toegevoegd worden om de werking te verbeteren. Voldoende bodemvocht is hier wel nodig. Hou in dit geval wel rekening met het BBCH stadium van de bieten om onnodige gewasschade te voor-

grassoort		Wilde haver, hanenpoot, eenjarige grassen	Duist, raaigras	Kweekgras
Stadium grassen		3-blad	3 - blad tot begin uitstoeling	-
Agil	propaquizafop 100g/l	2 x 0,2 - 0,3 l/ha	0,75 - 1,2 l/ha	1,5 l/ha of 2 x 0,75 l/ha
Targa Megamax, Queen 50 EC	quizalofop-P-ethyl 50g/l	2 x 0,25 - 0,4 l/ha	1,25 - 1,5 l/ha	2 x 1,5 l/ha of 1 x 3 l/ha
Fusilade Max	fluazifop-P-butyl 125g/l	2 x 0,5 l/ha	1 - 1,5 l/ha	3 l/ha
Pantera	quizalofop-P-tefuryl 40g/l	2,25 l/ha	2,25 l/ha	2,25 l/ha
Centurion	clethodim 240 g/l	2 x 0,15 l/ha	0,3 - 0,4 l/ha	2 x 0,75 l/ha of 1 x 1,5 l/ha
Select Prim	clethodim 120 g/l	2 x 0,5 l/ha	1 l/ha	2 x 1,25 l/ha of 1 x 2,5 l/ha
Focus Plus	cycloxydim 100 g/l	2 l/ha	2 l/ha	4-5 l/ha

De problemen met mogelijks resistent raaigras nemen gestaag toe.

komen.

Bestrijding breedbladigen

Tijdens of na de opkomst van de bieten, wanneer de eerste opkomsten van onkruiden waargenomen worden, dient gestart te worden met de eerste FAR behandeling. Het beste is om, zeker in de beginfase, te starten met een selectief mengsel van Betanal, Trammat, Goltix.

>> 'Betanal': 0,8 l/ha

>> 'Tramat': 0,2 l/ha (niet meer dan 0,3 l/ha in kiemlobstadium bieten)

>> 'Goltix': 0,5 l/ha

>> Olie: 0,5 l/ha

Bij droge omstandigheden en hoge onkruiddruk kan de dosis contactmiddel (Betanal) verhoogd worden met 50%. De eerste 2 à 3 behandelingen zijn uiterst belangrijk, probeer daarom zeker na 6 tot 8 dagen (max!) opnieuw te behandelen.

Op de volgende pagina kan u een overzicht vinden van de effectiviteit van de actieve stoffen op de meest voorkomende onkruiden. Links in de tabel bevinden zich fenmedifam, ethofumesaat en metamitron, die de basis vormen voor de onkruidbestrijding. Rechts vinden we de actieve stoffen die we kunnen gebruiken om die FAR te versterken. Uit de tabel kan je dus afleiden wat het mogelijk effect zou kunnen zijn van de door u samengestelde tankmix op de aanwezige onkruiden op uw perceel.

Enkele aandachtspunten bij het toevoegen bepaalde partners:

>> **VENZAR 500 SC**: 'Venzar' kan vanaf BBCH 10 reeds gebruikt worden indien problemen met uitstaande melde. Niet overdoseren (0,1 l/ha bij FAR 1). Stel het gebruik ervan uit bij gespreide opkomst. Pas de dosering aan in natte omstandigheden en op lichte gronden. Totale dosis van **max. 1 l/ha**.

>> **CENTIUM 36CS**: 'Centium' is in na-opkomst erkend vanaf BBCH 12 van de bieten. Doseer voorzichtig in fracties van 20 tot max 30 ml/ha. Bij gebruik van 'Centium' kan witverkleuring optreden, die intensiever is des te vroeger 'Centium' toegepast wordt.

Wanneer 'Venzar' en 'Centium' beide in de schema's gebruikt worden, geef dan de voorkeur aan 'Venzar' bij FAR 1 & 2, en kom pas nadien bij FAR 3 & 4 met 'Centium'. Voor een voldoende nawerking van 'Centium' moet de cumulatieve dosis over het schema 120 à 150 ml/ha zijn. Een goede nawerking kan bekomen worden door het afspritzen met 'Frontier Elite' 0,4 l/ha + 'Centium' 0,1 l/ha). Totale dosis van **max. 0,2 l/ha**.

>> **FRONTIER ELITE**: Frontier Elite kan toegevoegd worden aan de tankmix vanaf het 4-bladstadium van de bieten, nooit ervoor. **Max. 1 kg dmta-P/ha/12 maanden**.

>> **MATRIGON**: 'Matrigoon' kan gebruikt worden vanaf BBCH 12 van de bieten. Steeds toegepast bij groeizaam weer gedurende langere periode. Bij menging in FAR per fractie van max. 0,5 l/ha. Solo kan 'Matrigoon' gebruikt worden voor de bestrijding van **distels of cichorei-opslag**. In deze gevallen wordt 1,2 à 1,5 l/ha + olie aanbevolen.

>> **QUINMERAC**: Quinmerac is terug te vinden in onder andere 'Kezuro', 'Goltix Queen' en 'Tanaris' in combinatie met metamitron of dmta-P. Sinds 2025 is het ook solo beschikbaar in het middel '**Quindaplus**'. 'Quindaplus' mag reeds in voor opkomst toegepast worden. Als het voor de opkomst gebruikt wordt, mag het na de opkomst niet meer gebruikt worden. Voor opkomst: **max. 0,72 l/ha**, steeds in combinatie met een herbicide met ander werkingsmechanisme. Na opkomst: fractioneren 0,24—0,4 l/ha, **max 0,96 l/ha/teelt**.

Mechanische onkruidbestrijding

(Gecombineerde) mechanische onkruidbestrijding kan overwogen worden in functie van de klimatologische omstandigheden. Het gebruik van een stuursysteem (GPS-RTK) kan de capaciteit en het werkgemak verhogen. Belangrijke voorwaarden:

>> zaaibed: een vlak zaaibed is onmisbaar voor een geslaagd resultaat

>> droge weersomstandigheden tijdens en tot 2 dagen na de doorgang.

>> juiste en precieze afstelling van materialen.

Strategieën

Combinatie van chemische onkruidbestrijding met mechanische onkruidbestrijding tussen de rij: In dit geval kan vaak alleen de voorlaatste doorgang vervangen worden door een schoffelpassage. Deze strategie wordt vandaag al veel toegepast en is een goede manier om grotere onkruiden nog te kunnen bestrijden net voor het afspritzen.

Mechanische onkruidbestrijding in de rij en tussen de rijen: hier is het aangewezen om te beginnen met 2 à 3 volleveldsbespuitingen, om het gewas een zekere voorsprong te bieden t.o.v. de onkruiden. Nadien kan er met precies materiaal (schoffel met stuursysteem, L-messen, vingerwieders, torsiewieders) ingegrepen worden om kleine onkruiden in de lijn en tussen de lijnen los te werken.

Bandspraying: bandbespuiting is een lokale toediening van herbiciden in de gewasrij. Het doel is om enkel chemie te gebruiken in de lijn, terwijl tussen de lijn mechanische onkruidbestrijding toegepast wordt.

Bandspraying biedt mogelijkheden naar herbicidenbesparing en een geslaagde (& veilige) onkruidbestrijding in de rij.

actieve stof	fenmedifam (160 g/l)	ethofumesaat (500 g/l)	metamitron (700 g/l)	quinmerac	lenacil (500 g/l)	dmtpa-p (720 g/l)	dmtpa-p + quinmerac	clomazon (360 g/l)	dopyralid (100 g/l)
middelen	Corzal SC, Betasana SC	Ethomat 500, Kemiron	Goltix SC, Target SC	Quindaplus, Goltix Queen, Kezuro	Venzar 500 SC	Frontier Elite, Arundo	Tanaris	Centium 36 CS, Sirtaki	Matrigo, Vivendi
	Dosering	Dosering	Dosering	Dosering	Dosering	Dosering	Dosering	Dosering	Dosering
	0,8 - 1,2 l/ha	0,2 - 0,3 l/ha	0,5 - 1 l/ha	In mengsel of solo	0,1 - 0,15 l/ha	0,4 - 0,6 l/ha	0,3 - 0,6 l/ha	0,020 - 0,030 l/ha	0,3 - 0,5 l/ha
Onkruid				FAR					
akkerviooltje	3	2	4	4	4	4	4	4	4
bingelkruid	2	4	0	1	3	3	4	3	0
duivenkervel	3	2	4	3	4	4	4	3	3
ereprijs	2	1	4	3	3	4	5	3	3
herik	3	2	3	1	3	2	2	1	1
hondspeterselie	1	1	4	1	3	3	4	4	4
kamille	1	0	4	4	4	4	4	4	4
kleefkruid	1	4	3	3	3	3	4	4	2
klein kruiskruid	2	1	5	4	4	4	5	4	4
knopkruid	4	2	4	3	3	4	4	3	4
koolzaadopslag	2	1	4	3	4	3	3	3	3
melganzenvoet	3	2	4	3	4	3	3	3	3
vogelmuur	4	5	5	5	5	5	5	5	5
paarse dovenetel	5	0	3	5	5	5	5	5	5
perzikkruid	3	3	4	3	4	4	4	4	4
uitstaande melde	4	2	4	2	3	2	2	2	2
varkensgras	1	1	2	1	2	1	1	4	2
zwaluwvong	3	2	2	3	4	3	3	4	4

0 = niet gevoelig
5 = erg gevoelig

BASIS

+

Versterking FAR

KONINKLIJK BELGISCH INSTITUUT TOT VERBETERING VAN DE BIET VZW
Molenstraat 45, B-3300 Tienen—info@irbab.be—www.irbab-kbivb.be

Speciaal Nummer Cichorei

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET & CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA

Onkruidbestrijding (ALS2) cichorei: strategie en middelenkeuze

Het eerste jaar van het ALS2 systeem zonder Bonalan: eerste bemerkingen en aanpassingen

Afgelopen seizoen was het eerste jaar van het ALS2 systeem zonder het gebruik van Bonalan. Over het algemeen zijn er weinig problemen opgetreden bij de onkruidbestrijding, althans voor diegene die Boa toepaste voor het zaaien. Door de droge omstandigheden na zaai en opkomst van de cichorei, verliep de onkruidbestrijding na de opkomst een stuk moeizamer. Dit bewees dan ook onmiddellijk waarom de onkruidbestrijding reeds voor de zaai aangevat moet worden. Sommige onkruiden, zoals varkensgras, melkdistel of hondspeterselie blijven echter voor problemen zorgen. Dit bevestigt het belang van de aanleg van veldproeven om de onkruidbestrijdingstrategieën verder te ontwikkelen en te versterken met nieuwe oplossingen.

In 2026 zal er een nieuwe actieve stof beschikbaar zijn in de cichoreiteelt: halauxifen-methyl (HRAC 4), gecommmercialiseerd onder de naam 'Viballa'. Deze groeistof heeft een uniek werkingsmechanisme en is daarom belangrijk binnen de anti-resistentiestrategie. 'Viballa' heeft een werking op melganzenvoet, maar ook een nevenwerking op bingelkruid en schermbloemigen. Het is erkend vanaf 1 echt blad tot en met het 8-blad stadium. Een behandeling wordt aanbevolen in het 2-bladstadium van de cichorei (> 90% opkomst!) in dat stadium is het gebruik vooral gericht op melganzenvoet; verder onderzoek moet het volledige spectrum bepalen.

'Viballa' zou solo toegepast moeten worden, zonder menging met ALS herbiciden, omwille van het risico op antagonisme. De toepassing van Viballa vindt best plaats 3 à 4 dagen na de behandeling met ALS herbiciden. De werking ervan is cumulatief. Het is belangrijk daarbij de vooropgestelde dosis te respecteren: 0,125 l/ha bij de eerste bespuiting, gevolgd door 0,25 l/ha bij de volgende. De maximale dosis van 0,25 l/ha per passage en de totale dosis van 1 l/ha mag daarbij niet overschreden worden.

Een andere belangrijke evolutie voor 2026 is dat er voor 'Stomp Aqua' een 120-dagen regeling bekomen werd voor een toepassing voor zaai aan 2 l/ha, ingewerkt. Deze toelating is geldig vanaf 1 maart tot en met 28 juni. Hiermee versterken we het onkruidbestrijdingsschema voor breed spectrum aan onkruiden.

Praktische aanbevelingen en aandachtspunten

Uit het jaar 2025 leerde we dat het inwerken van 'Boa' van cruciaal belang is om de onkruidbestrijding tot een goed einde te brengen. Tot 0,375 l/ha voor de zaai is mogelijk, maar mede door de toelating van 'Stomp Aqua' wordt aanbevolen om zich te beperken tot 0,325 l/ha. Door hier 2 l/ha 'Stomp Aqua' aan toe te voegen zijn we voor de zaai al voor een groot stuk verzekerd.

In na-opkomst is het aangewezen om 3 behandelingen van 15 tot 20 g/ha Titus uit te voeren. De maximale dosis Titus is 60 g/ha en mag dus niet overschreden worden.

Deze toepassingen kunnen aangevuld worden met een dosis Boa die afhangt van de aanwezigheid van onkruiden op het perceel. De maximale dosis Boa bedraagt 0,75 l/ha/teelt, maar het is aangewezen om te streven naar een maximale totale dosis van 0,55 à 0,60 l/ha/teelt. Dit om het risico op gewasremming van de cichorei en de volgteelten tot een minimum te beperken.

In het kader van resistentiemanagement kan het interessant zijn om ook ethofumesaat te integreren in het onkruidbestrijdingsschema, in het bijzonder in aanwezigheid van bingelkruid, maar ook in het algemeen als toegevoegde waarde bij een behandeling.

'AZ 500' wordt in de schema's behouden met dezelfde aandachtspunten als in het verleden.

Product ^(*)	Dosis/ha	Doelonkruid	Toepassing	Opmerkingen
T1: VOORZAAI				
BOA	0,325 - 0,375 L	Meerdere breedbladige éénjarige en meerjarige onkruiden.	Inwerken tot op een diepte van 5 tot 8 cm, met een werktuig van het type 'triltand' met verkruiemelrol. Gebruik van een rotoreg is afgeraden.	<i>Mogelijkheid om in te werken in het 'vals zaaibed' reeds meerdere weken voor de zaai. Het is aangegeven het zaaibed niet volledig te laten uitdrogen.</i>
T2: VOOROPKOMST				
'KERB'	1 - 1,250 L	Éénjarige en meerjarige grassen en bepaalde breedbladige onkruiden.	Bij droog weer en 's avonds, wanneer de verdamping minimaal is, met voldoende water. Bij voorkeur direct na het zaaien omwille van de lange nawerking van de producten en voor een maximale benutting van het bodemvocht	<i>De werkzaamheid is sterk afhankelijk van de bodemvochtigheid (lage oplosbaarheid). Let op de maximale dosis bij inzaaien van een volgteelt granen zonder ploegen!</i>
+ BOA* (facultatief)	0 - 0,250 L	Meerdere breedbladige éénjarige en meerjarige onkruiden	*Toepassing indien BOA niet in voorzaai werd toegepast.	
T3a: In geval van onregelmatige opkomst van dichorei 1° NAOPKOMST in het stadium OPKOMST-KIEMLOB van de dichorei				
'KERB'	0,250 L			<i>Max. 1,25kg propyzamide/ha/12 maanden</i>
+ TITUS	15 - 20 g	Aanwezigheid van melganzenvoet, kamille en grassen.		<i>Maximale totale dosis: 60 g/ha</i>
+ BOA	50 - 80 ml	Kamille, herderstasje, melganzenvoet, doornappel, knopkruid, zwarte nachtschade, kruiskruid, herik, varkenskers	Dosis in functie van de onkruiddruk op het perceel!	<i>risico op fytotoxiciteit in lichte grond en/of bij hevige regen en koude temperatuur!</i>
+ 'TREND 90' / 'VIVOLT'	0,1 % (H ₂ O)		Uitvloeier om de contactwerking van Titus te verbeteren.	<i>100ml/100L water</i>
OF T3b: in geval van een regelmatige opkomst van de dichorei 1° NAOPKOMST in het stadium KIEMLOB - 1 ECHT BLAD vanaf 6 tot 7 dichoreiplanten in het 1ste-echtbladstadium per lopende meter				
TITUS	15 - 20 g	Melganzenvoet, kamille, grassen, ...		
+ 'KERB'	0,250 L	Éénjarige en meerjarige grassen en bepaalde breedbladige onkruiden.		<i>Max. 1,25kg propyzamide/ha/12 maanden</i>
+ BOA (facultatief)	50 - 80 ml	Kamille, herderstasje, melganzenvoet, doornappel, knopkruid, zwarte nachtschade, kruiskruid, herik, varkenskers	Fractioneren: lage dosissen vanaf vroeg stadium voor een goede werking. Voor varkenskers fractioneer 100-200 ml vroeg. Max 0,75 l/ha	
of + 'AZ 500' (facultatief)	25 - 50 ml	Composieten, kruisbloemigen, ereprijs, dovenetels, akkerviooltje.	totale maximale dosis: 200 ml/ha	<i>Sterk afhankelijk van bodemvocht (lage oplosbaarheid), maar kan remmend zijn na hevige regen, let op op lichte grond. Vermijd kiemlobstadium.</i>
'TREND 90' / 'VIVOLT'	0,1 % (H ₂ O)		Uitvloeier om de contactwerking van Titus te verbeteren.	<i>100ml/100L water</i>
T4: NA-OPKOMST vanaf het stadium 1 tot 2 ECHTE BLADEREN				
OPTIE 2 ('makkelijke' flora en weinig kieming van onkruiden tussen opkomst dichorei en 1ste na-opkomsttoepassing)				
TITUS	20 - (30*) g			<i>*In geval van snelle opkomst van nieuwe onkruiden (maximale totale dosis: 60g/ha)</i>
+ 'KERB'	0,25 L			
+ BOA	0,1 - 0,2 L			Dosering in functie van het aantal aanwezige onkruiden op het moment van behandelen.
of + 'AZ 500'	50 - 75 ml			Opgelet met hoge dosissen AZ en eventuele neerslag kort na de behandeling
of + 'TRAMAT SC'	50 - 100 ml	Bingelkruid	Maximale totale dosis: 200 ml	<i>Indien aanwezigheid van hoofdzakelijk bingelkruid, maar ook in het algemeen interessante toegevoegde waarde in het schema.</i>
+ 'TREND 90' / 'VIVOLT'	0,10%		Uitvloeier die de werking van de contactherbiciden versterkt.	<i>100ml/100L water</i>
T5: NA-OPKOMST vanaf het stadium 3 tot 4 ECHTE BLADEREN				
TITUS	20 g			<i>Totale maximale dosis: 60 g/ha</i>
+ 'KERB'	0,25 L			
+ BOA	0,1 - 0,2 L			Dosering in functie van het aantal aanwezig onkruiden op het moment van behandelen <i>Totale maximale dosis: 0,75 l/ha</i>
+ 'FRONTIERELITE'	0,35 L			<i>Totale maximale dosis: 1 L/ha/teelt</i>
of + 'TRAMAT SC'	50-100 ml	Bingelkruid	Maximale totale dosis: 0,2 L/ha	<i>Indien aanwezigheid van hoofdzakelijk bingelkruid, maar ook in het algemeen interessante toegevoegde waarde in het schema.</i>
+ 'TREND 90' / 'VIVOLT'	0,1 % (H ₂ O)		Uitvloeier die de werking van de contactherbiciden versterkt.	<i>100ml/100L water</i>
T6a - Indien het veld onkruidvrij is: NAOPKOMST vanaf het stadium 4 tot 6 echte bladeren				
<i>Eventueel schoffelen voor de toepassing van 'AZ' of 'FRONTIERELITE' hieronder beschreven. Opgelet voor een perfecte werkzaamheid van de bespuiting; doppenkeuze, druk en watervolume.</i>				
'AZ 500'	Dosis om een totaal van 200 ml te bereiken			<i>Geen 'AZ' na het 6-bladstadium</i>
of 'FRONTIERELITE'	Dosis om een totaal van 1 l te bereiken (maximum 0,6 l/ha toepassing)		Late opkomst van zwarte nachtschade, kamille, knopkruid, kruiskruid of zomergrassen.	<i>Geen 'FRONTIERELITE' na het 8-bladstadium van de dichorei.</i>
T6b - Indien het veld niet onkruidvrij is: NAOPKOMST vanaf het stadium 4 tot 6 ECHTE BLADEREN				
BOA	0,1 - 0,2 L			Dosering in functie van het aantal aanwezige onkruiden op het moment van behandelen. <i>Maximale totale dosis: 0,75 l/ha</i>
+ 'FRONTIERELITE'	0,2 - 0,4 L	Hondspeterselie, bingelkruid, zwarte nachtschade, kamille, knopkruid melkdistel, kruiskruid	Maximale dosis per behandeling: 0,6 L/ha	<i>Maximale totale dosis: 1 L/ha/teelt, geen 'FRONTIERELITE' na het 8-bladstadium</i>
+ 'TRAMAT SC' (facultatief)	50-100 ml	Bingelkruid (e.a.)		<i>Maximale totale dosis: 0,2 L/ha Indien aanwezigheid van hoofdzakelijk bingelkruid, maar ook in het algemeen interessant al toegevoegde waarde in het schema. Geen ethofumesaat na het 8-bladstadium van de dichorei.</i>
+ 'TREND 90' / 'VIVOLT'	0,1 % (H ₂ O)		Uitvloeier die de werking van de contactherbiciden versterkt.	<i>100ml/100L water</i>
T7 - vervolg van T6b NAOPKOMST tot het stadium 8 ECHTE BLADEREN maximaal				
<i>schoffelen ter correctie vóór toepassing van 'FRONTIERELITE' hieronder beschreven</i>				
'FRONTIERELITE'	Dosis om een totaal van 1 l te bereiken (maximum!)			<i>Geen 'FRONTIERELITE' na het 8-bladstadium</i>

Waarborging: De opvolging van adviezen gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de gebruiker. Het KBIVB kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor schade aan de teelt of gebrek aan werkzaamheid. LEESAANDELIJKHEID VAN DE PRODUCTEN ALVORENS ZE TE GEBRUIKEN!

(* 1) Om de tabel niet te belasten met productnamen wordt enkel de handelsnaam van het eerste ontwikkelde product vermeld.

We leven met de seizoenen – en iedereen draait mee

Op een stralende lentedag kondigt de zon een nieuw groeiseizoen aan in Pajottegem. Op het erf van Agri Vanderroost heerst bedrijvige rust. Machines staan klaar, percelen worden ingepland en in de verte kleurt het jonge graan frisgroen. Koen Vanderroost en Eveline Dedoncker ontvangen ons tussen hun werkzaamheden door. Hun verhaal is er één van familie, ondernemerschap en een diepe verbondenheid met de landbouw – en met de bietenteelt in het bijzonder.

Isabelle Roelandts

Biografie

Koen Vanderroost (°1983) groeide op in een landbouwersfamilie en volgde landbouwschool in Oudenaarde. Ook Eveline Dedoncker (°1985) komt uit een landbouwersgezin en studeerde af als industrieel ingenieur landbouw. De passie voor de sector zit bij beiden diep verankerd.

Samen hebben Koen en Eveline drie kinderen: Tom (17), Laure (15) en Julie (11). Het gezin leeft sterk mee met het ritme van het landbouwbedrijf.

Kunnen jullie jezelf kort voorstellen?

Eveline: “We komen allebei uit een landbouwersfamilie, dus de sector zat er van jongs af aan in. Ik heb gekozen voor een opleiding als industrieel ingenieur landbouw.”

Koen: “Ik volgde landbouwschool in Oudenaarde. In 2011 zijn we gestart met ons eigen landbouwnummer. Deze locatie hebben we in 2013 uitgebouwd, na de overname van de akkerbouw van Evelines ouders en de overname van de loonsproei-activiteiten. In 2019 namen we ook een deel van het familie-loonwerk over en richtten we Agri Vanderroost op. Sinds 2023 baten we samen met mijn ouders de handel in fyto en zaaigranen uit onder de naam Fyto Vanderroost.”

Hoe ziet jullie bedrijf er vandaag uit?

Koen: “We combineren drie pijlers: loonwerk, akkerbouw en fytohandel. In 2011 startten we met ons eigen landbouwbedrijf. Twee jaar later, in 2013, bouwen we op de huidige locatie in Pajottegem onze eerste loods, na een eerste overname. In 2019 breidden we onze activiteiten verder uit met de gedeeltelijke overname van het familiale loonwerkbedrijf, dat al 3 generaties lang werd uitgebouwd. Daarnaast richtten mijn ouders Fyto Vanderroost op, wat vandaag in 2de generatie, nog steeds een belangrijke pijler vormt binnen het bedrijf.”

Eveline: “We telen granen en suikerbieten. Samen zetten we 17 à 18 hectare bieten. Daarnaast is onze hooi- en stroverkoop, een uit de hand gelopen hobby, een belangrijk onderdeel van onze akkerbouwtaak.”

Koen: “In het loonwerk beschikken we over tien maaidorsers en heel wat gespecialiseerde machines voor zaaien, rooien, sproeien en bemesten. We werken met twee vaste medewerkers, aangevuld met hulp van mijn ouders en seizoenarbeiders.”

Hoe past de bietenteelt in jullie rotatie?

Koen: “We werken met een rotatie van drie jaar granen en één jaar bieten. Het quotum is historisch opgebouwd binnen de familie.”

Eveline: “De biet blijft een belangrijke teelt in onze regio. Nieuwe of alternatieve teelten zijn tot op vandaag nog steeds niet rendabel en stabiel genoeg.”

Hoe verliep de bietencampagne dit jaar?

Koen: “Technisch gezien was het een mooi jaar, met goede opbrengsten en kwaliteit. Toch is het verhaal daarmee niet compleet. De suikerprijs lag laag. En dat is frustrerend. De voorbije jaren merken we vaak hetzelfde patroon: ofwel heb je een goede prijs maar lagere opbrengsten door moeilijke weersomstandigheden, ofwel, zoals dit jaar, heb je mooie opbrengsten, maar staat de suikerprijs onder druk. Het is zelden dat beide meezitten.”

Als landbouwer kun je je uiterste best doen op het veld, maar op de wereldmarktprijs heb je geen vat.

Eveline: “Dat maakt het financieel moeilijk voorspelbaar. Je kan als landbouwer je uiterste best doen op het veld, investeren in goede rassen, correcte bemesting en opvolging... maar op de wereldmarktprijs heb je geen vat.”

De areaalvermindering van 25% zorgde voor onrust. Hoe kijken jullie daarnaar?

Koen: “Dat kwam hard aan. Als loonwerker is het misschien wel nog uitdagender dan als landbouwer. De campagne wordt korter, en zal draaien op drie toeren,

maar de piek blijft voor ons even hoog. Je hebt evenveel machines en personeel nodig. Die moeten zo lang mogelijk draaien om rendabel te blijven. Onze investeringen zijn gebaseerd op 100% activiteit, niet op 75%. Machines en personeel kan je niet zomaar aanpassen.”

Eveline: “Je moet soms in een heel korte periode beslissingen nemen die een grote impact hebben. Dat zorgt voor onzekerheid.”

Jullie baten ook een fytohandel uit. Hoe zien jullie de evolutie?

Eveline: “Voor ons is het vertrekpunt van de fytohandel altijd landbouwkundig en niet louter een commercieel verhaal. Elke winter doen we klantenbezoeken. We overlopen de teeltplanning, bekijken de percelen en denken mee na over rassenkeuze, bemesting en gewasbescherming. Het gaat veel verder dan ‘producten verkopen’ en samen met het loonwerk kunnen we teelten écht van A tot Z opvolgen. Dat maakt het extra mooi.”

Koen: “Mijn vader, Paul Vanderroost, is daar ooit mee begonnen als echte teeltman. Vanuit zijn passie ontstond zo Fyto Vanderroost. Ik ben eerder de machine-man. Eveline neemt, net zoals mijn vader, de teeltopvolging op haar. Teeltkennis blijft cruciaal. Als je advies geeft, moet dat onderbouwd zijn. Je moet het veld gezien hebben.”

Eveline: “De administratieve druk is de voorbije jaren sterk toegenomen. Samen met mijn schoonmoeder draait de administratie op ons bedrijf rond. Maar vandaag moet alles, nog meer dan ooit, geregistreerd worden: kunstmestregistratie, digitale teeltregistratie, perceelsinventarisatie op kaart ... Vaak zaken die verplicht worden en veel tijd kosten.”

Koen: “België wil vaak de beste van de klas zijn qua regelgeving. Maar tegelijk moeten wij concurreren met producten uit landen waar andere normen gelden. Dat is op termijn niet meer haalbaar. De afbouw van actieve stoffen baart ons grote zorgen.”

Foto: Agri Vanderroost

De administratieve druk is de voorbije jaren sterk toegenomen.

Eveline: “Onze grootste bezorgdheid is: gaan we nog hetzelfde kunnen produceren? Even kwalitatief? Gaan we onze percelen even proper kunnen houden? Mechanische onkruidbestrijding is een alternatief, maar niet altijd even selectief of efficiënt. Dat betekent soms meer schade of meer passages op het veld.”

Wat is jullie favoriete moment in de bietenteelt?

Koen: “Het rooien. Je volgt de teelt een heel jaar – als teler, adviseur en loonwerker – en dan zie je het resultaat van je keuzes.”

Eveline: “Vaak zorgen moeilijke omstandigheden net voor de mooiste momenten. De ontlading na een lastig seizoen vergeet je niet.”

Hoe combineren jullie drukke periodes met het gezin?

Eveline: “Het gezin draait volledig mee. Landbouw stopt niet om 17 uur, dus ons gezinsleven volgt het ritme van de seizoenen. De kinderen zijn opgegroeid tussen de machines. Ze hebben vroeger, op drukke momenten, evenveel dutjes gedaan in de tractor als thuis. Tijdens de campagne verschuift alles: soms eten we ’s middags samen en ’s nachts opnieuw wanneer iedereen binnenkomt. Dat zijn intense momenten, maar ook warme, die zorgen voor verbondenheid. Laure en Julie, helpen graag met het maken van iets lekkers om te eten. Je voelt dat ze echt mee leven met het bedrijf.”

“Sociaal leven plannen we bewust in de wintermaanden. Van januari tot maart spreken we vaker af met vrienden. In het seizoen weten ze: als het slecht weer is, komen we. Anders niet. Dat is hier normaal. We proberen daarnaast ook tijd te maken om samen uit eten te gaan, soms zelfs met de kinderen erbij. Het moet in balans blijven.”

Koen: “Ik heb altijd gezegd tegen de kinderen: leer maar, probeer maar. Tom rijdt ondertussen met de maaidorser en is echt gemotiveerd. Dat groeit vanzelf als ze het van dichtbij meemaken. Ze leren hier verantwoordelijkheid opnemen, samenwerken en doorzetten. Dat zijn dingen die je niet uit een boek leert.”

Er heerst een sterk communitygevoel rond jullie bedrijf. Hoe komt dit?

Koen: “Dat moet ook. Zuiver zakelijk kom je er niet. Je hebt elkaar nodig in moeilijke seizoenen.”

Eveline: “We zetten hier ook heel fel op in. Na drukke oogstdagen voorzien we nog altijd iets om te eten. Het is hier ook vaak de zoete inval. Ook voor de jongere generatie is dit leuk. De vrienden van onze kinderen komen hier ook graag en maken zo kennis met wat er zich achter de schermen afspeelt. Dat wordt geapprecieerd.”

Koen: “Chauffeurs voelen hier als vrienden. Als je het niet plezant houdt, vind je geen mensen. Mijn grootmoeder was ook zo: iedereen schoof dagelijks mee aan tafel. Die

sfeer proberen we te behouden. Na de oogst een feestje, na de bieten een kerstfeestje. Je maakt samen zware seizoenen mee, dus je hebt meer nodig dan alleen een werkrelatie. Dat gemeenschapsgevoel helpt ons om het vol te houden.”

Je maakt samen zware seizoenen mee, dus je hebt meer nodig dan alleen een werkrelatie.

Welke boodschap willen jullie aan politici meegeven?

Eveline: “Besef wat we hier kunnen produceren: voedszaam voedsel met hoge normen, op de meest vruchtbare grond.”

Koen: “Maar zorg voor eerlijke concurrentievoorwaarden. Als Europa blijft overreguleren zonder gelijke spelregels, wordt het moeilijk. In’t kort: red de bieten. Of breder: red de landbouw.”

Wat maakt het beroep voor jullie zo bijzonder?

Koen: “De volledige ketting kunnen volgen van zaaien tot rooien geeft enorme voldoening.”

Eveline: “We leven voor onze teelten. Het is meer dan een job. Het is wie we zijn.”

Foto: Agri Vanderroost

Tussen een kwetsbaar herstel van de wereldwijde prijzen en structurele uitdagingen in Europa

Nu het eerste kwartaal van 2026 is aangebroken, wordt de suikermarkt gekenmerkt door contrastrijke dynamieken. Na maanden van prijsdruk tonen de wereldwijde prijzen tekenen van stabilisatie, terwijl Europa te maken heeft met aanhoudende uitdagingen: een aanbodoverschot, toenemende import onder een afwijkend regime en een afnemende industriële vraag. In deze context voegen geopolitieke onzekerheden een laag van complexiteit toe, wat de gevoeligheid van de sector voor externe schokken benadrukt. Een overzicht van de trends en kwesties die vandaag de dag de suikermarkt vormen.

Elisa Roiné

Een wereldwijde markt onder spanning, tussen precair evenwicht en geopolitieke onzekerheden

Begin maart 2026 toont de wereldwijde suikermarkt tekenen van een aarzelend herstel. Op de termijnmarkt van Londen, waar de witte suiker onder de 320 €/t was gedaald in februari, stijgt de prijs tot 345 €/t op 4 maart 2026 voor de dichtstbijzijnde termijn (mei 2026).

Grafiek van de maandelijkse prijs van witte suiker in €/t (prijs in de 1e termijn) – bron SNFS

In New York blijft de prijs van ruwe suiker stabiel tussen 14 en 15 cent per pond (307 USD/t), een niveau dat stabiel is in vergelijking met de voorgaande maand. Volgens de International Sugar Organization (ISO) zou het seizoen 2025/2026 een globaal evenwicht moeten

bereiken, met een productie en consumptie geschat op 180 miljoen ton. Deze stabiliteit blijft echter kwetsbaar en afhankelijk van twee sleutelfactoren: de verdeling tussen suiker en ethanol in Brazilië en het exportbeleid van India.

Brazilië, de grootste producent en exporteur ter wereld, speelt een centrale rol. De suikerproductie aldaar wordt rechtstreeks beïnvloed door de olijeprijzen: wanneer deze stijgen, geven Braziliaanse suikerfabrieken de voorkeur aan de productie van ethanol, wat het suikeraanbod vermindert en de prijzen ondersteunt. Omgekeerd, wanneer olie goedkoop is, bevordert dit een verhoogde suikerproductie, wat een neerwaartse druk uitoefent op de prijzen.

Europa onder toenemende prijsdruk

In Europa blijven de suikerprijzen dalen, van 853 €/t in januari 2024 tot 516 €/t in januari 2026. Deze daling wordt verklaard door een verbetering van de opbrengsten van suikerbieten, een gedeeltelijk herstel van de import buiten de EU en een vertraging van de industriële vraag.

Een andere grote uitdaging voor Europese producenten is de toename van de import onder het regime van actieve verbetering (Inward Processing Relief of IPR). Dit mechanisme, dat het mogelijk maakt om ruwe suiker te importeren zonder invoerrechten voor verwerking in Europa en heruitvoer, heeft zijn volumes zien explode-

ren: 587.000 ton in 2024/2025 (waarvan 95% afkomstig uit Brazilië), en al 319.000 ton ruwe suiker tussen oktober en december 2025, een stijging van 75% ten opzichte van het voorgaande jaar in dezelfde periode. Hoewel deze importen theoretisch bestemd zijn voor heruitvoer, is er sprake van een netto verschil tussen wat wordt geïmporteerd en wat wordt heruitgevoerd. Dit overschot aan geïmporteerde suiker zonder invoerrechten verstoort het lokale aanbod en verhoogt de prijsdruk.

Geopolitiek en energie: extra risico's voor de markt

Geopolitieke spanningen, met name tussen Iran en de Verenigde Staten, voegen een laag van onzekerheid toe. Een olieschok zou cascaderende gevolgen kunnen hebben:

- Stijging van de energiekosten, die raffinage, transport en logistiek beïnvloeden.
- Vertraging van de economie in Azië, waar China, de grootste suikerimporteur ter wereld, zijn vraag zou

kunnen verminderen.

- Indirect effect op Braziliaanse ethanol, wat mogelijk het wereldwijde suikeraanbod beperkt.

Hoewel de concrete impact van deze spanningen moeilijk te evalueren is, kan hun versturende potentieel niet worden genegeerd.

Perspectieven: een markt om nauwlettend in de gaten te houden

De suikermarkt betreedt 2026 dus in een contrastrijke context: een lichte stijging van de wereldwijde prijzen, aanhoudende prijsdruk in Europa en geopolitieke risico's die de kaarten zouden kunnen herschikken. Waakzaamheid blijft geboden voor de spelers in de sector.

Europa: minder bietenareaal in 2026, niet alleen bij Südzucker

In Europa sturen meerdere suikerproducenten aan op minder bietencontracten/areaal voor 2026 om de productie beter af te stemmen op de markt. Cosun Beet Company verlaagt voor teeltjaar 2026 de bieten-toewijzing tot 90% (≈ -10%) voor zijn leden. Nordzucker meldt dat het bietareaal "t.o.v. eerdere projecties" al met meer dan 9% is teruggebracht. Ook in Polen is er beweging: Polski Cukier zou zijn gecontracteerde tonnage met 10% verminderen.

Op beleids-/sectorniveau wijzen CEFS en CIBE erop dat het EU-bietareaal voor 2025/26 al met bijna 11% was gedaald, en dat de keten verdere aanpassingen nodig acht om opnieuw evenwicht te krijgen. Daarnaast verwacht USDA (EU-rapport) dat de productie in 2025/26 lager uitvalt door minder ingezaaid areaal, vooral in o.a. Duitsland, Frankrijk en Polen.

Verenigd Koninkrijk test contract met vooraf vastgelegde, marktgekoppelde bietprijs

British Sugar en NFU Sugar starten een proefproject waarmee telers voor het teeltjaar 2027/28 al een beperkt deel van hun bietenvolum vooraf kunnen vastleggen via een contract met een marktgekoppelde prijsformule.

De bietprijs volgt daarbij niet één jaarlijkse afspraak, maar wordt berekend op basis van twee referenties: de termijnnotering voor ruwe suiker (internationale marktindicator) en de pond/dollarkoers, verminderd met een vooraf vastgelegde korting of kost.

Telers kunnen de actuele berekende prijs op een online platform volgen en op dat moment beslissen om een volume "vast te klikken". In de proef gaat het om een totaalvolume van 50.000 ton, met een maximum per teler (als deel van het contractvolume) en transacties in vaste pakketten.

Het voordeel voor telers is vooral risicospreiding en planningszekerheid: je kan een deel van je volume al vroeg prijzen wanneer de marktomstandigheden gunstig zijn, en de rest via de klassieke contractronde laten lopen.

Het systeem biedt ook meer flexibiliteit (bijvoorbeeld meldingen bij een gewenste prijs of automatisch vastleggen bij het bereiken van een drempel), maar vraagt discipline: eens een volume is vastgelegd, kan je niet terug, en het blijft mogelijk dat de uiteindelijke marktprijs later hoger of lager uitvalt.

Czarnikow is de partner die het systeem uitvoert. Het is een internationale handelsonderneming in suiker en ethanol die instaat voor het digitale platform. Czarnikow zorgt ervoor dat de vastgelegde prijs overeind blijft, ook als de suikerprijs en de wisselkoers later nog sterk veranderen. Zo kunnen telers een marktgekoppelde prijs vastleggen zonder zelf met termijncontracten te moeten werken.

Nordzucker stopt suikerproductie in Slowakije

Nordzucker heeft aangekondigd dat het na de campagne 2025/26 de suikerproductie stopzet in Trenčianská Teplá (Slowakije). De site blijft wel open, maar krijgt een nieuwe rol als commercieel en logistiek knooppunt voor de bevoorrading van klanten in Zuidoost-Europa. Daarmee wil het bedrijf de leveringszekerheid in de regio behouden, terwijl de productie elders in de groep wordt geconcentreerd.

Volgens Nordzucker is de rendabiliteit van bietsuikerproductie op deze locatie al jaren onder druk gekomen door een combinatie van klimatologische uitdagingen, plagen en ziekten, stijgende productiekosten en een daling in hoeveelheid en kwaliteit van beschikbare bieten. Bovendien wegen de vereisten rond decarbonisatie zwaar door en zijn de mogelijkheden om nog grote efficiëntiewinsten te boeken op deze site beperkt.

De beslissing past in de groepsstrategie "Fields for Growth", waarbij Nordzucker zijn kostenstructuur verder wil optimaliseren en de economische haalbaarheid van alle Europese sites evalueert. De stopzetting van de productie zal ook sociale gevolgen hebben: Nordzucker geeft aan dat dit onvermijdelijk leidt tot baanverlies voor ongeveer de helft van de medewerkers op de site.

Betteraviers belges - Belgische bietentelers

Maandblad van de Confederatie van de Belgische Bietenplanters vzw
Anspachlaan 111 / 10 • 1000 Brussel
T. 02 513 68 98 • F. 02 512 19 88 • www.cbb-belgium.be • lebetteravier@cbb.be

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever: Hendrik Vandamme, Voorzitter CBB

Uitgave en publiciteit: Isabelle Roelandts

Verantwoordelijke voor de suikerbiettechniek: KBIVB Tienen

Druk: Antilope De Bie

Jaarabonnement: België € 24,00 • EU-land € 44,00 • Niet EU-land € 54,00
IBAN BE 70 1031 0384 3925 • BTW BE 0445.069.157